

ÅPENHETSRAPPORT 2025

Norsk
Komponistforening

ÅPENHETSRAPPORT NKF 2025

Norsk Komponistforening er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Organisasjonen ble startet av norske rettighetshavere i 1980, og forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Kopinor vurderer og gjennomfører individuell fordeling av vederlag i tråd med lov om kollektiv forvaltning.

Midlene som ikke kan fordeles individuelt på vårt område har NKF, NOPA og nyMusikks komponistgruppe i fellesskap ansvar for å forvalte. Også i NKF, NOPA og nyMusikks komponistgruppe, gjøres en vurdering av om midlene kan fordeles individuelt. En del kopieringsvirksomhet, for eksempel i skoleverket er det ikke mulig å få registrert til en hensiktsmessig kostnad. Organisasjonene har i fellesskap vurdert, og ikke funnet grunnlag for, bruk av analogier. Det vil gjøres en årlig vurdering av dette.

NKF og NOPA har valgt å delegere forvaltningen av midlene vi får overført for kopiering av noter fra Kopinor til Komponistenes vederlagsfond. Midlene overføres i sin helhet direkte til fondet. Organisasjonene har ingen egne inntekter eller kostnader knyttet til forvaltningen av disse midlene. Midlene forvaltes og fordeles i henhold til retningslinjer vedtatt av organisasjonenes årsmøter.

Denne åpenhetsrapporten gjelder forvaltning av kollektive midler gjennom Kopinor. Rapporten svarer til kravene til rapportering i lov om kollektiv forvaltning og tilhørende forskrift. Vi viser ellers til NKFs årsmelding, samt egen årsmelding for Komponistenes vederlagsfond, vedlagt denne rapporten.

Norsk Komponistforening (NKF) er en kunstnerstyrt fag- og interesseorganisasjon for alle komponister som jobber kreativt med musikk og lyd som kunstform. Formålet er å ivareta medlemmenes kunstneriske, økonomiske, faglige og sosiale interesser. Medlemmene er profesjonelle komponister og lydkunstnere med skapende kunstnerisk praksis, uavhengig av metode. Foreningen er bygd opp av årsmøtet, styret, styrets arbeidsutvalg (AU), musikkfaglig utvalg (MU), stipendkomiteen for Statens kunstnerstipend og administrasjonen. Ved utgangen av 2025 hadde foreningen 461 medlemmer og tillitsvalgte i til sammen 28 interne verv, samt 43 medlemmer som tillitsvalgte i eksterne verv. For informasjon om utbetalinger til styremedlemmer, styreleder og daglig leder (jfr. loven om kollektiv forvaltning § 14 tredje ledd og § 15 første ledd), se foreningenes respektive årsregnskap med noter.

Rutine for undersøkelse av mulighetene for individuell fordeling av vederlag fra Kopinor

Kopinors representantskap har med utgangspunkt i Åndsverksloven (åvl) vedtatt «Retningslinjer for forvaltning og fordeling av vederlag». Retningslinjene fastslår at vederlagsmidler som kan knyttes til individuelle rettighetshavere basert på opplysninger om bruken, skal fordeles individuelt av Kopinor. Rettighetshavere skal rette krav om slikt individuelt vederlag til Kopinor.

Når slike opplysninger ikke foreligger, fordeler Kopinor vederlagsmidlene til de kategorier av rettighetshavere som Kopinor krever inn vederlag for. Kopinors årsmøte besluttet i juni 2022 derfor prinsippet om å fordele ikke-fordelbare midler til fordelingsorganisasjonene med bakgrunn i Prop. 53 L.

I Prop. 53 L (2020–2021) fastslås organisasjonenes frihet på dette området:

«Departementets vurdering er at det ikke er behov for nærmere lovregulering av hvordan de ikke-fordelbare midlene skal brukes. De kollektive forvaltningsorganisasjonene selv er nærmest til å vurdere hva som er til beste for sine medlemmer. Etter departementets syn bør det være opp til årsmøtet å beslutte dette. Det innebærer at årsmøtet kan vedta generelle prinsipper om at ikkefordelbare midler kan fordeles kollektivt.»

Medlemsorganisasjonene i Kopinor mottar på bakgrunn av dette vederlag for de kategorier av rettighetshavere organisasjonen representerer, i samsvar med fremforhandlede fordelingsavtaler. Med vederlaget følger derfor ikke annen informasjon enn hvilket avtaleområde vederlaget er innkrevd fra.

Plikt til å fordele individuelt og rutiner for undersøkelser

Åndsverkloven og Kopinors retningslinjer innebærer at NKF så godt som mulig skal bestrebe seg på å fordele rettighetsvederlag individuelt. Videre kan NKF benytte analogier eller kunnskap fra andre områder som grunnlag for fordelingen, dersom det finnes informasjon på det aktuelle området.

NKF plikter på årlig basis å undersøke om det foreligger nye opplysninger som kan muliggjøre ytterligere individuell fordeling, representert ved nye faktiske individuelle oversikter av faktisk kopiering, statistiske undersøkelser, eller opplysninger om mulige analoge områder.

NKF har derfor vurdert å søke samarbeid med andre organisasjoner for å koordinere eventuelle analogier innenfor musikkområdet. De områder vi har sett for oss at kan være

relevante å vurdere som grunnlag for å utarbeide relevante analogier for utgiverområdet, er følgende:

1. Opplag og digital bruk.
2. Omsetning.
3. Antall digitalt publiserte verk.

Opplag

Det finnes ikke noen sentral oversikt over de relevante utgivelsene relatert til åndsverksloven, så totalantallet for kategorien er svært usikkert og omfanget av selvpublisering er udokumentert, men antatt økende.

Digital bruk

Det finnes ikke noen sentral oversikt over de relevante utgivelsene relatert til åndsverksloven, så totalantallet for kategorien er usikkert. Det finnes heller ingen kjente tall for den digitale bruken av de ulike tjenestene som tilbyr tilgang til utgivelser av noter.

Opplag og digital bruk som analogi for fordeling av kopieringsvederlag for opphavere

Det finnes ikke målinger, ut over de målinger Kopinor utfører, over faktisk kopiering. Disse er svært mangelfulle og Kopinor har selv ingen særskilt statistikk for noter. Det eksisterer heller ikke fakta som viser at det er noe direkteforhold mellom opplag og kopiering. NKF konkluderer derfor med at det ikke er mulig å utlede av dette noen form for fordelingsanalogi overfor opphavere basert på dette.

Omsetning

NKF har vurdert om det er mulig å legge omsetning til grunn for fornuftige analogier, som kan bidra til å fordele vederlag individuelt. Det finnes ingen samlet oversikt over noteomsetning på utgiversiden i Norge p.t. Det er heller ingen fakta som peker på at det er et direkteforhold mellom omsetning og omfanget av kopiering, og det er mulig å forestille seg at omfanget av kopiering kan både øke og synke som følge av stor omsetning av en utgivelse. Det er derfor ikke mulig å lage analogier basert på omsetning for å sannsynliggjøre kopiering innenfor kategorien.

Antall digitalt publiserte saker

Det finnes ingen samlet fremstilling av digitale utgivelser av noter i Norge, og omfanget av selvpublisering er også ukjent men antatt økende. Det er heller ingen faktiske forhold som peker på at det er sammenfall mellom antallet utgivelser og omfanget av kopiering.

Samlet vurdering

Selv med en ubegrenset kostnadsinnsats, vil det ikke være mulig å identifisere individuelle rettighetshavere fordi grunnlaget ikke eksisterer verken hos utgivere eller kunder av Kopinor.

NKFs forståelse av dette er at Kopinor allerede har foretatt individuell fordeling med utgangspunkt i tilgjengelig faktagrunnlag og fordelt vederlagsmidlene innenfor de kategorier rettighetshavere NKF representerer i den utstrekning som er mulig. Ut over dette finnes ikke ytterligere opplysninger, målinger eller analogier som muliggjør ytterligere individuell fordeling.

NKF anser at ordningen som her er beskrevet, hvor Kopinor innestår for individuelle krav, ivaretar lovens hensyn til individuelle rettighetshavere.

Komponistenes vederlagsfond, virksomhet 2025

Komponistenes vederlagsfond har til formål å støtte skapende tonekunst, og bidra til at flere kunstnere uavhengig av sjanger får midler til å gjennomføre sine kunstneriske prosjekter. Fondet mottar kopi og bibliotekvederlag. Komponistenes vederlagsfond er siden 28.12.2010 registrert som stiftelse i stiftelsesregisteret og følger lov om stiftelser.

NOPA oppnevner tre representanter med varamedlemmer, NKF oppnevner to representanter med varamedlemmer og nyMusikk oppnevner en representant med varamedlem til fondets styre. Styret leder fondets virksomhet og forestår forvaltningen og utdelingen av fondets midler. I tillegg har fondet en administrasjon bestående av en daglig leder og en økonomikonsulent.

I tillegg til søknadsbehandling og tildeling av tilskudd, har styret arrangert fagseminar om vurdering, kvalitet og mangfoldsperspektiv, og gjennomført musikkfaglige diskusjoner for å videreutvikle egen tildelingspraksis og sikre at fondets sjangernøytrale formål ivaretas.

Fondet gir arbeids- og fordypningsstipend til komponister og låtskrivere for å støtte deres skapende arbeid, og for reiser eller anskaffelse av utstyr som er direkte tilknyttet det skapende arbeidet. Fondet gir også støtte til organisasjoner og foreninger som har som hovedformål å fremme ny norsk musikk. Fra 2026 gis tilskudd til organisasjonene nevnt i fondets vedtekter § 3, og etter særskilt vurdering til organisasjoner som gjør og over tid har gjort en betydelig innsats for norske komponister og deres arbeid.

Fondet mottok i 2025 totalt 921 søknader fra 652 søkere med en samlet søknadssum på 97,5 millioner kroner. Av disse ble det innvilget tilskudd til 265 søkere på til sammen kroner 15 086 041. 59,51% av dette er finansiert gjennom vederlagsmidler fra Kopinor. Vi viser til fondets regnskap samt bevilgningsliste (nedenfor)

Årsregnskap 2025

Virksomheten i KVF baserer seg på inntekt fra to kilder, bibliotekvederlag (59,51 % av fondets inntekt) og vederlag fra kopiering (40,49 %). Sistnevnte faller inn under loven om kollektiv forvaltning, og denne rapporten er derfor konsentrert om disponering av disse midlene.

Det er ikke utarbeidet et separat regnskap for hvert av de to områdene. Vi anser at kostnader knyttet til fondets virksomhet er fordelt prosentvis basert på de to inntektskildene, hhv. 40,49 % og 59,51 %.

Det er ikke krav om å lage kontantstrømpoppstilling for små foretak. Da NKF, NOPA og nyMusikk hverken deler ut midler eller har kostnader relatert til utdeling av midlene er det heller ikke laget kontantstrømpoppstilling.

Kostnader i KVF i 2025 var kr. 2 228 935. Vi viser til prosentvis kostnadsfordeling ovenfor på 59,51 %, som utgjør kr 1 326 439 av totale kostnader, og videre til regnskapet til KVF.

Lisens og bruksrettigheter, eierskap til enheter

Fondet forvalter ingen rettigheter og får derfor ingen søknader om lisenstildeling. Fondet har ikke eierskap eller kontroll, indirekte, helt eller delvis over noen enheter.

Nærmere om fondets inntekt og utgift

Kopinor samler inn vederlag for kopiering av musikk på vegne av rettighetshavere og gjør individuell fordeling i den grad det er mulig. Midlene som ikke kan fordeles individuelt overføres til Komponistenes vederlagsfond. Midlene i fondet er forbeholdt yrkesaktive komponister og foreninger som gjør arbeid som kommer komponister til gode. Inntekter til dette området fra Kopinor var på kr 9 801 958 i 2025. Vi viser til vedlagt oversikt fra Kopinor, hvor det fremgår hvilke vederlagsområder midlene kommer fra.

Midlene tildeles, etter søknad, til yrkesaktive komponister i form av arbeidsstipend, reisestipend, utstyrsstipend og fordypningsstipend. Fondets midler kan også brukes som tilskudd til organisasjoner og foreninger.

KVF yter ikke tjenester og forvalter ikke rettigheter. Vi viser til at generelle driftskostnader knyttet til fordeling av midlene mottatt fra Kopinor ligger hos KVF. Kostnader utgjør kr. 1 326 439, som er 59,51 % av KVFs totale kostnader.

Alle KVFs driftskostnader knyttet til fordeling av midlene mottatt fra Kopinor er relatert til utdeling av stipender.

Beløp som tilfaller rettighetshavere

Alle midlene KVF fordeler er kollektive da man ikke har funnet måter å finne de individuelle rettighetshaverne på.

Kopinor har vurdert og gjennomført individuell fordeling før vederlagsmidler ble overført til KVF. Det foreligger per i dag ikke noe statistikkgrunnlag i Kopinor som kan knyttes til bruk av disse verkene. Det er vurdert og ikke funnet grunnlag for bruk av analogier. Man har også funnet at ressursbruken knyttet til å utvikle analogier eller et statistisk grunnlag der dette ikke finnes, trolig vil oversige beløpet som kreves inn.

Kopinor har videre gått inn for en garanti av individuelle vederlagskrav på vegne av sine fordelingsorganisasjoner. Dette betyr at individuelle krav, innenfor treårsperioden som vederlag er mottatt for, skal rettes mot Kopinor. NKF og NOPAs vurdering er at det per i dag ikke er grunnlag for å fordele de gjeldende midlene individuelt (se rutinebeskrivelse ovenfor).

Vi henviser til KVFs regnskap og årsrapport for 2025 som viser statistikk og full oversikt over tildelinger. Det er i 2025 delt ut kr 15 086 041 i stipender i KVF, 59,51 % av dette, kr 8 977 703, knyttes til kollektive vederlagsmidler fra Kopinor.

Samarbeid med andre kollektive forvaltningsorganisasjoner

Ut over det som alt er beskrevet, foreligger ingen økonomiske samarbeid mellom KVF og andre kollektive forvaltningsorganisasjoner.

Komponistenes vederlagsfond har utformet sin egen åpenhetsrapport som gir oversikt over vederlagsmidlene. Les denne her.

<https://www.musikkfondene.no/wp-content/uploads/2026/05/Komponistenes-vederlagsfond-Arsrapport-2025-apenhet.pdf>